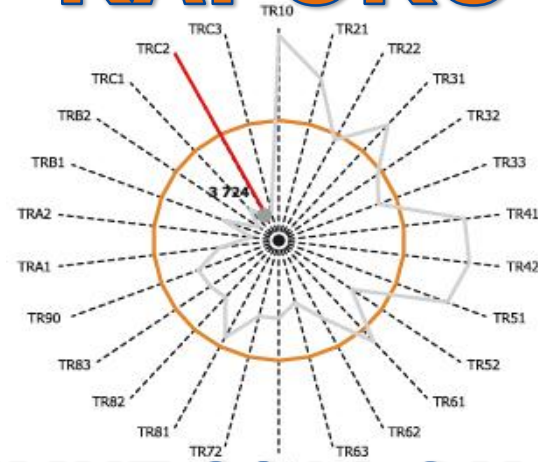

KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU

TEMMUZ 2011 SAYI-13

Hazırlayan: Hamit BİRTANE
Uzman

Bu Rapor Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından, Türkiye ve TRC2 (Diyarbakır, Şanlıurfa) Bölgesi güncel ekonomik gelişmelerinin bölge aktörlerince takip edilebilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Her hakkı saklıdır.©

TÜRKİYE'DEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

❑ TÜFE’de aylık değişim % -1,43 olarak gerçekleşti.

- 2011 yılı Haziran ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi’nde bir önceki aya göre % -1,43 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 3,43, bir önceki yılın aynı ayına göre % 6,24 ve on iki aylık ortalamalara göre % 6,47 artış gerçekleşmiştir.

❑ Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE’de en yüksek artış % 9,50 ile ulaştırma grubunda gerçekleşmiştir.

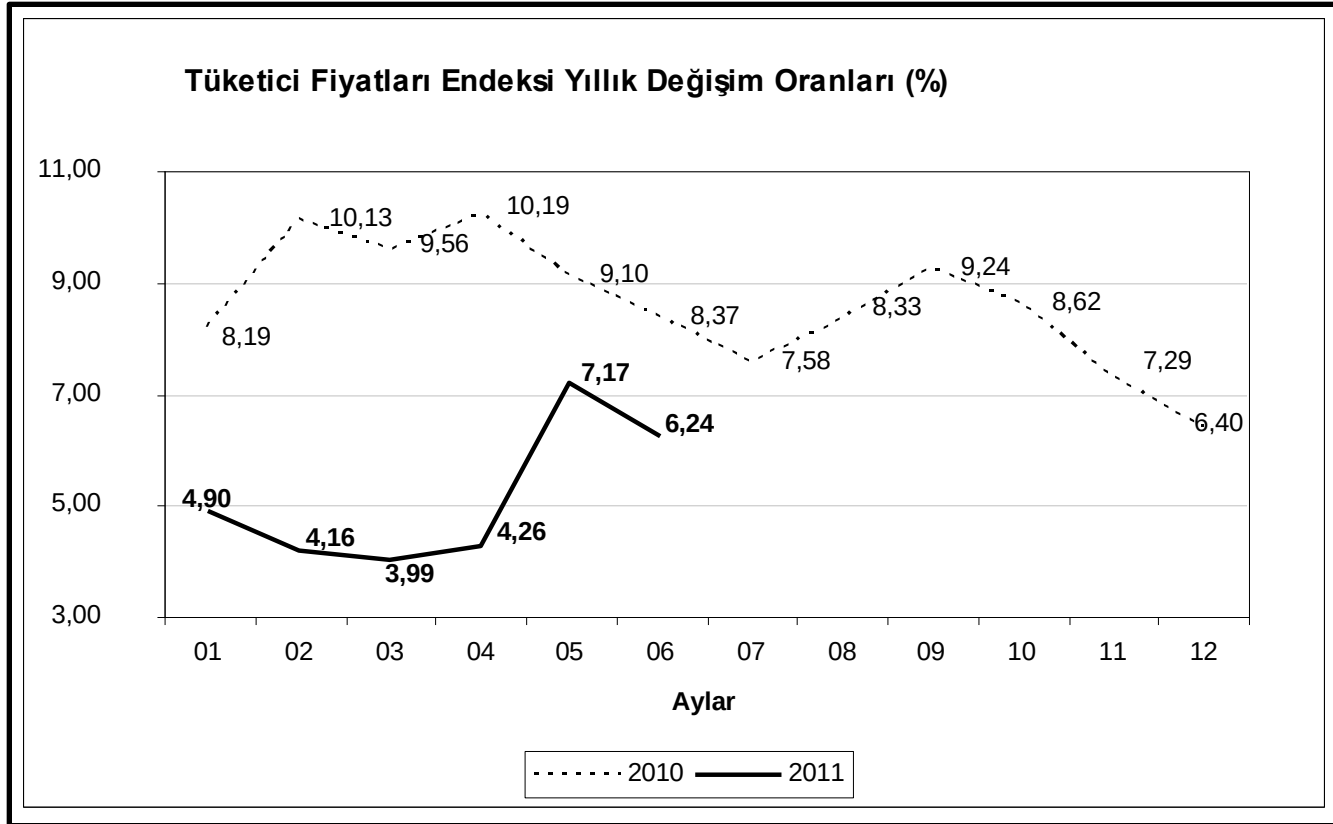
- Çeşitli mal ve hizmetler (% 9,11),
- gıda ve alkolsüz içecekler (% 8,13),
- ev eşyası (% 7,59),
- lokanta ve oteller (% 7,50),
- giyim ve ayakkabı (% 6,53) artışın yüksek olduğu diğer harcama gruplarıdır.

Kaynak: TÜİK, 2011a.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

TEMMUZ 2011 - SAYI 13

Kaynak: TÜİK, 2011a.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

- ❑ Ana harcama grupları itibariyle bir ay önceye göre en yüksek artış **% 1,41 ile eğitim** grubunda gerçekleşmiştir.

Haziran ayında endekste yer alan gruplardan,

- Eğlence ve kültürde % 1,19,
- Çeşitli mal ve hizmetlerde % 1,07,
- Haberleşmede % 0,71,
- Giyim ve ayakkabıda % 0,64,
- Ev eşyasında % 0,55,
- Lokanta ve otellerde % 0,48 artış,
- Gıda ve alkolsüz içeceklerde % -6,40 düşüş gerçekleşmiştir.
- Alkollü içecekler ve tütün grubunda değişim gözlenmemiştir.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

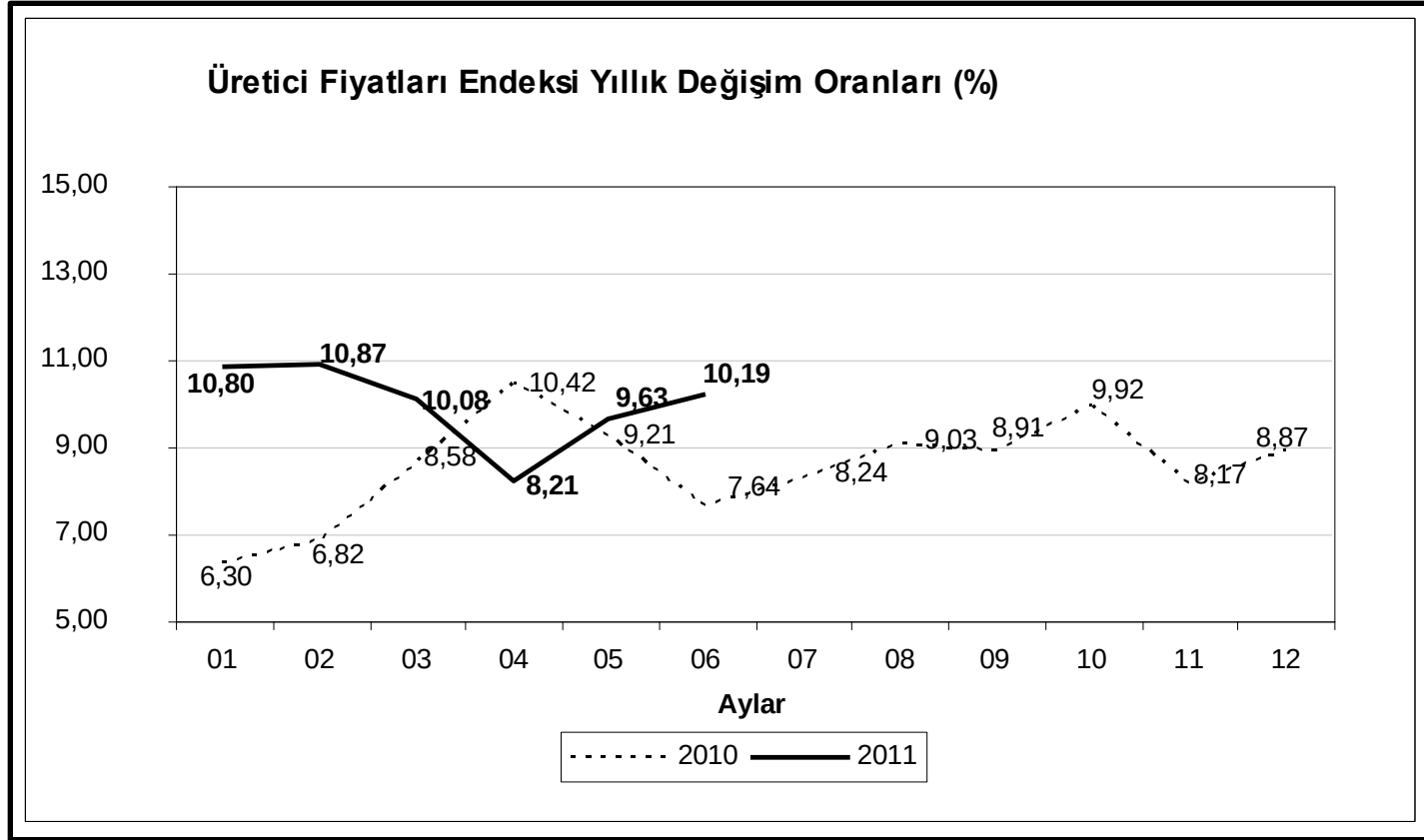
- ❑ **ÜFE’de aylık değişim % 0,01 olarak gerçekleşti.**
 - 2011 yılı Haziran ayında 2003 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Endeksi’nde bir önceki aya göre % 0,01, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 6,21, bir önceki yılın aynı ayına göre % 10,19 ve on iki aylık ortalamalara göre % 9,42 artış gerçekleşmiştir.
- ❑ **Aylık değişim tarım sektöründe % -3,13, sanayi sektöründe % 0,68 olarak gerçekleşti.**
 - Tarım sektörü endeksinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre % 4,01, bir önceki yılın aynı ayına göre % 6,07 ve on iki aylık ortalamalara göre % 14,09 artış gerçekleşmiştir.
 - Sanayi sektörü endeksinde ise bir önceki yılın Aralık ayına göre % 6,67, bir önceki yılın aynı ayına göre % 11,09 ve on iki aylık ortalamalara göre % 8,40 artış gerçekleşmiştir.
- ❑ **ÜFE sonuçları sanayinin alt sektörleri bazında değerlendirildiğinde en yüksek aylık artış % 4,95 ile ana metal sanayi alt sektöründe gerçekleşti.**
 - Sanayinin üç sektöründen, elektrik, gaz ve su sektöründe % 1,04, imalat sanayi sektöründe % 0,68 artış, madencilik ve taşocakçılığı sektöründe % -0,05 düşüş gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011b.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

TEMMUZ 2011 - SAYI 13

Kaynak: TÜİK, 2011b.

ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

Bir önceki aya göre endekslerin **en fazla artış** gösterdiği alt sektörler,

- ana metal sanayi (% 4,95),
- iletişim teçhizatı imalatı (% 3,22),
- tıbbi, hassas ve optik aletler imalatı (% 2,22),
- elektrikli makine ve cihazları imalatı (% 1,86),
- büro makineleri imalatı (% 1,50) ve
- suyun toplanması, arıtımı ve dağıtımı (%1,36) alt sektörleridir.

Buna karşılık

- am petrol ve doğalgaz çıkarımı (% -5,63),
- gıda ürünleri ve içecek imalatı (% -0,62),
- makine ve teçhizat imalatı (% -0,24) bir ay önceye göre endekslerin en fazla gerilediği alt sektörler olmuştur.

Kaynak: TÜİK, 2011b.

İNŞAAT CİRO VE ÜRETİM ENDEKSLERİ

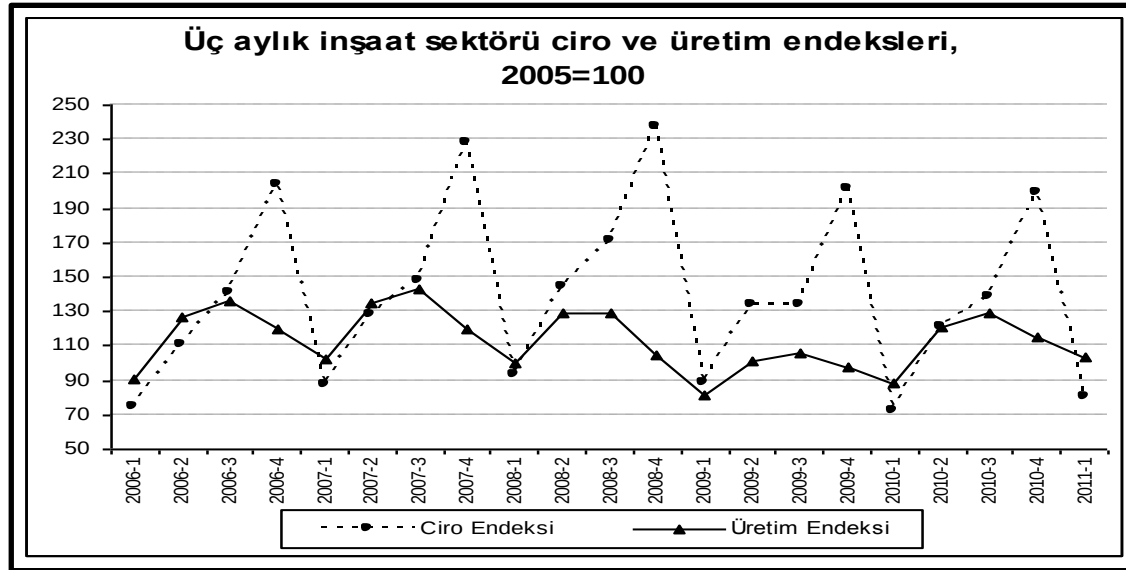
2011 YILI 1. DÖNEM

❑ İnşaat Sektöründe Ciro % 12,4 artmıştır.

- Bina İnşaatı Sektörü Ciro Endeksi % 10,9 artarak 77,5'ten 86,0'a, Bina Dışı İnşaat Sektörü Ciro Endeksi % 15,5 artarak 62,5'ten 72,2'ye yükselmiştir

❑ İnşaat Sektöründe Üretim % 16,3 artmıştır.

- Bina İnşaatı Sektörü Üretim Endeksi % 18,7 artarak 81,2'den 96,3'e, Bina Dışı İnşaat Sektörü Üretim Endeksi % 8,3 artarak 128,3'ten 139,0'a yükselmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011c.

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ - MAYIS 2011

□ Birim değer endeksleri arttı

- Geçici dış ticaret verilerinden hesaplanan 2003=100 temel yıllık dış ticaret endekslerine göre; 2011 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, ihracat birim değer endeksi % 16,1, ithalat birim değer endeksi %19 oranında arttı.
- İlgili ayda ihracat birim değer endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre tarım ve ormancılıkta % 7,9, balıkçılıkta % 29,9, madencilik ve taşocakçılığında % 17 ve imalat sanayiinde % 16,3 arttı.
- İthalat birim değer endeksi geçen yılın aynı ayına göre, tarım ve ormancılıkta % 44,3, madencilik ve taşocakçılığında % 32,5, imalat sanayiinde % 16,6 artış gösterdi.

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

Kaynak: TÜİK, 2011d.

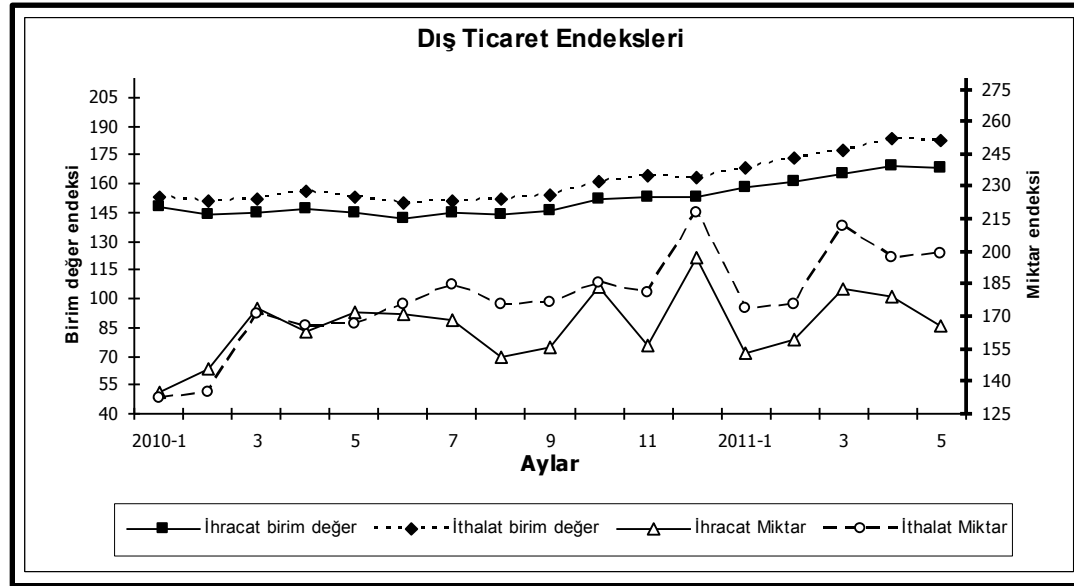
DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ - MAYIS 2011

❑ İhracat miktar endeksi % 3,7 azaldı.

- İhracat miktar endeksi ana sektörler itibariyle, geçen yılın aynı ayına göre, tarım ve ormancılıkta % 16,9, madencilik ve taşocakçılığında % 25, imalat sanayiinde % 2,5 azaldı, balıkçılıkta % 8,3 arttı.

❑ İthalat miktar endeksi % 19,9 arttı

- Aynı ayda, ithalat miktar endeksi tarım ve ormancılıkta % 11,9, madencilik ve taşocakçılığında % 27,2 ve imalat sanayiinde % 21,6 arttı.

Kaynak: TÜİK, 2011d.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - MAYIS 2011

❑ Sanayi üretimi yüzde 8,0 arttı.

- 2011 yılı Nisan ayında 2005=100 temel yıllık *sanayi üretim* endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre % 8,0 artmıştır.
- Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2011 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre; ***madencilik ve taşocakçılığı*** sektörü endeksi % 0,5, ***imalat sanayi*** sektörü endeksi % 8,7 ve ***elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*** sektörü endeksi % 5,1 artmıştır.
- Takvim etkisinden arındırılmış endeks 2011 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %5,1 artış, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise bir önceki aya göre %0,3 azalış göstermiştir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - MAYIS 2011

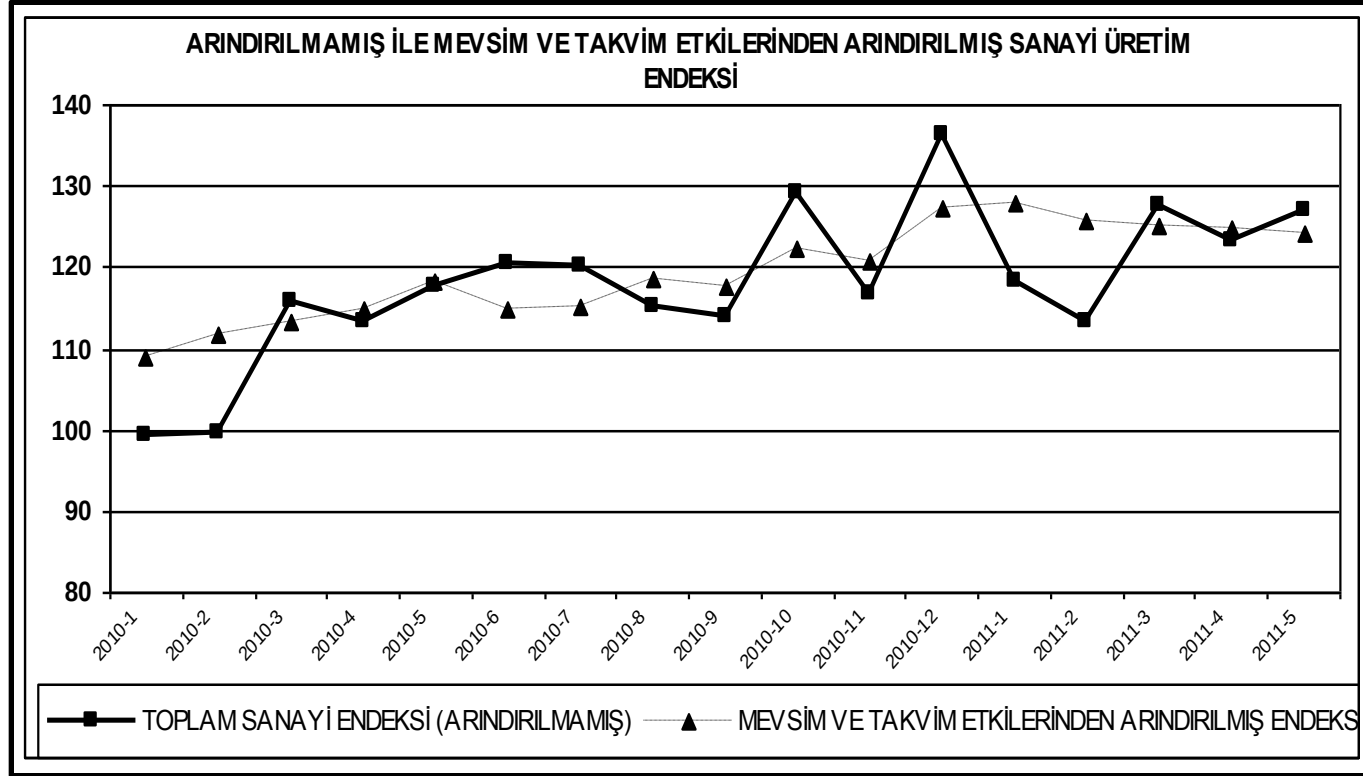
TEMMUZ 2011 – SAYI 13

Mayıs 2011 (2005=100)	Arındırılmamış			Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
SEKTÖR	Endeks	Değişim (Yıllık)	Değişim (Aylık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	127,0	8,0	2,9	127,3	5,1	124,3	-0,3
Madencilik ve Taşocakçılığı	126,6	0,5	7,4	125,6	0,5	129,9	1,2
İmalat Sanayi	126,6	8,7	3,3	127,0	5,5	122,7	-0,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Ürt. ve Dağıtım	129,8	5,1	-1,2	129,8	5,1	139,6	0,2

Kaynak: TÜİK, 2011e.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ - MAYIS 2011

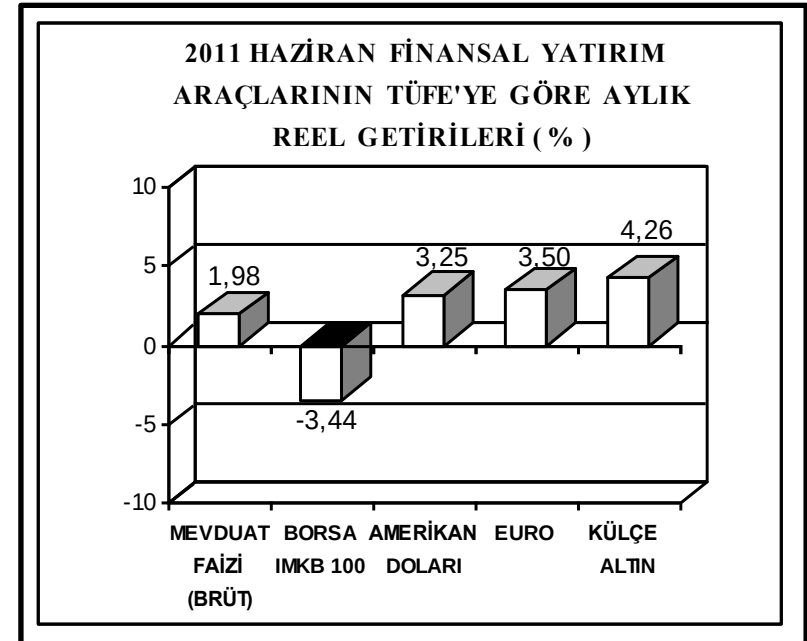
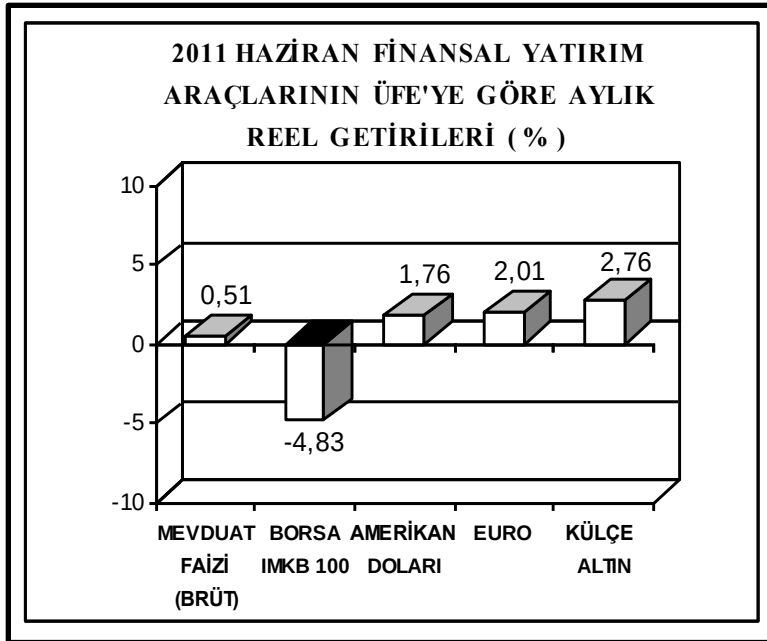
TEMMUZ 2011 - SAYI 13

Kaynak: TÜİK, 2011e.

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI - HAZİRAN 2011

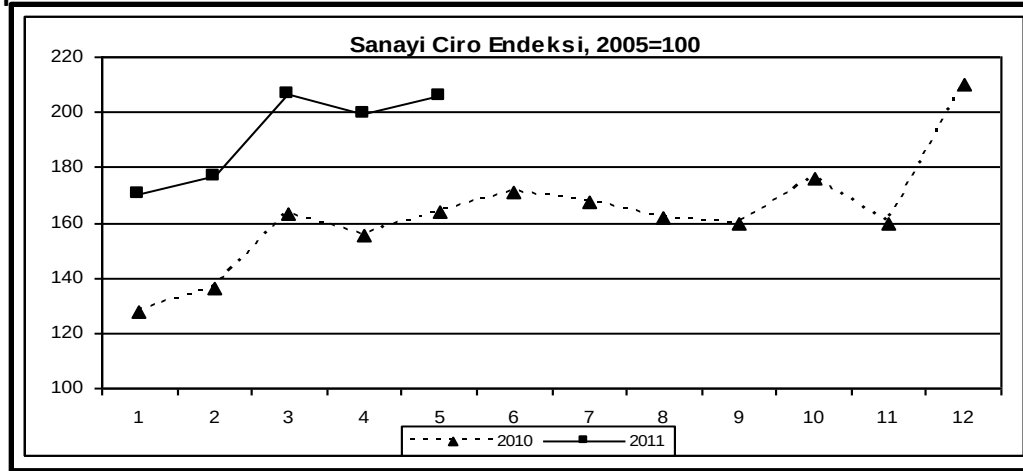
- ❑ 2011 Haziran ayında bir önceki aya göre en yüksek reel getiri külçe altında gerçekleşti.
- 2011 Haziran ayında en yüksek reel getiri, ÜFE ile indirildiğinde % 2,76, TÜFE ile indirildiğinde ise % 4,26 oranlarıyla külçe altında gerçekleşmiştir.
- Yatırım araçlarının Haziran ayında yatırımcısına reel getirileri aşağıdaki grafiklerde gösterilmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011f.

SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ - MAYIS 2011

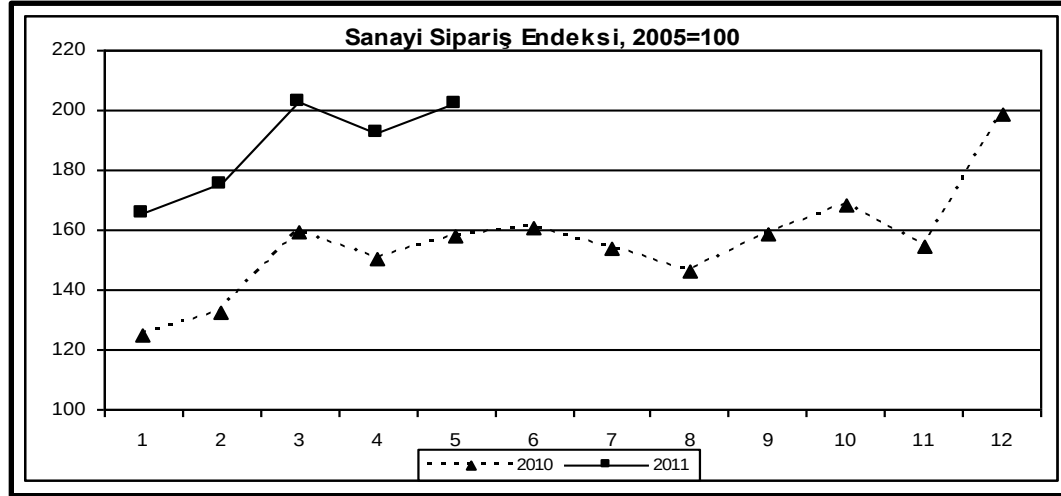
- ❑ Sanayi Ciro Endeksi, 2011 yılı Mayıs ayında yüzde 25,7 arttı.
 - Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2011 yılı Mayıs ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre; **Madencilik** ve **Taşocakçılığı** endeksi % 30,2; **İmalat Sanayi** endeksi ise % 25,6 artmıştır.
- ❑ Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2011 yılı Mayıs ayında en yüksek artış Enerji’de görülmüştür.
- ❑ **İmalat sanayi** alt sektörlerinin 2011 yılı Mayıs ayında 2010 yılı aynı ayına göre en yüksek artış oranının % 42,8 ile Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri imalatında gerçekleştiği görülmektedir. Bunu % 38,2 ile Deri ve İlgili Ürünlerin imalatı takip etmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011g.

SANAYİ CİRO VE SİPARİŞ ENDEKSLERİ - MAYIS 2011

- ❑ Sanayi Sipariş Endeksi yüzde 28,0 artmıştır.
 - *Sanayi Sipariş Endeksi*, 2011 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 28,0, bir önceki aya göre ise % 5,1 artmıştır.
- ❑ Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2011 yılı Mayıs ayında en yüksek artış % 10,7 ile Sermaye Mali İmalatı'nda görülmüştür.
- ❑ İmalat sanayi alt gruplarında en yüksek artış % 59,0 ile Fabrikasyon Metal Ürünleri (Makine ve Teçhizat Hariç) İmalatında gerçekleşmiştir. Bunu, % 45,5 ile Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı takip etmektedir.

Kaynak: TÜİK, 2011g.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2011 NİSAN DÖNEMİ SONUÇLARI

- ❑ Nisan 2011 döneminde kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus geçen yılın aynı dönemine göre 982 bin kişi artmıştır.
 - 2011 yılı Nisan döneminde, Türkiye'de kurumsal olmayan nüfus bir önceki yılın aynı dönemine göre 944 bin kişilik bir artış ile 72 milyon 117 bin kişiye, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus ise 982 bin kişi artarak 53 milyon 342 bin kişiye ulaşmıştır.
- ❑ Nisan 2011 döneminde işgücüne katılma oranı % 49,9'dur.
 - İşgücüne katılma oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,1 puanlık artışla % 49,9 olarak gerçekleşmiştir.
- ❑ Tarım dışı istihdam 1 milyon 43 bin kişi artmıştır.
 - 2011 yılı Nisan döneminde istihdam edilenlerin sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 454 bin kişi artarak, 23 milyon 955 bin kişiye yükselmiştir. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı **411 bin kişi**, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı **1 milyon 43 bin kişi** artmıştır.

Kaynak: TİM,2011h.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2011 NİSAN DÖNEMİ SONUÇLARI

❑ İstihdamın yapısı

- Bu dönemde istihdam edilenlerin % 25,2'si tarım, % 20,2'si sanayi, % 6,7'si inşaat, % 47,9'u ise hizmetler sektöründedir.
- İstihdam edilenlerin;
 - % 70,8'i erkek nüfustur. % 59,7'si lise altı eğitimlidir.
 - % 61,2'si ücretli, maaşlı veya yevmiyeli, % 25,2'si kendi hesabına veya işveren,
 - % 13,5'i ise ücretsiz aile işçisidir. % 59'u 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinde çalışmaktadır.

❑ İşsizlik oranı % 9,9'dur.

- İşsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine 434 bin kişi azalarak 2 milyon 637 bin kişiye düşmüştür. İşsizlik oranı ise 2,1 puanlık azalış ile % 9,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kentsel yerlerde işsizlik oranı 2,3 puanlık azalışla % 11,9, kırsal yerlerde ise 1,5 puanlık azalışla % 6,1 olmuştur.

❑ İşgücü dışında olanların % 52,5'i daha önce bir işte çalışmıştır.

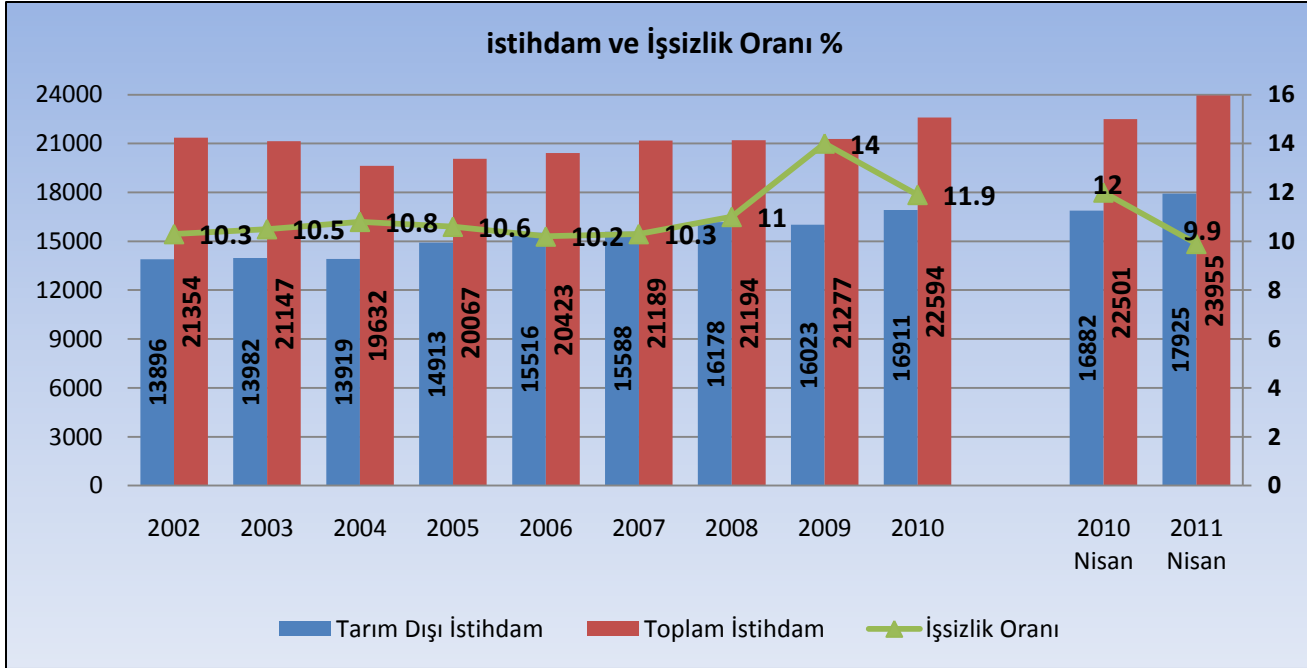
- Bu dönemde işgücü dışında olup, daha önce bir işte çalışanların % 18,1'i "tarım", % 11'i "sanayi", % 2,8'i "inşaat", % 19,9'u "hizmetler" sektöründe çalışmış, % 48,2'si ise 8 yıldan önce işinden ayrılmıştır.

Kaynak: TİM,2011h.

HANEHALKI İŞGÜCÜ ARAŞTIRMASI 2011 NİSAN DÖNEMİ SONUÇLARI

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

Kaynak: TİM, 2011h.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

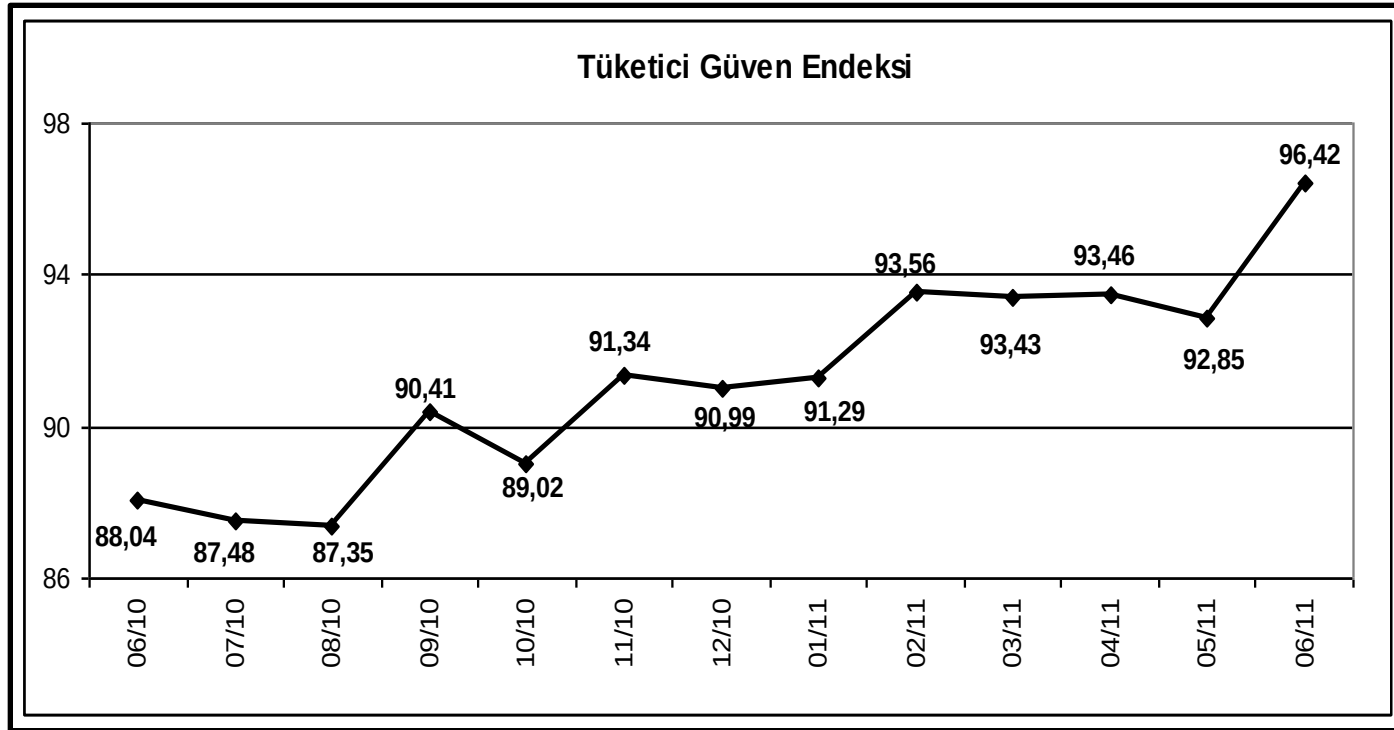
□ 2011 Haziran ayında Tüketici güveni arttı.

- 2011 Haziran ayında Tüketici Güven Endeksi, bir önceki aya göre % **3.84** oranında arttı; Mayıs ayında 92,85 olan endeks Haziran ayında 96,42 değerine yükseldi.
- ***Tüketici Güven endeksindeki artış***, tüketicilerin mevcut ve gelecek dönem satın alma gücü, gelecek dönem genel ekonomik durum, gelecek dönem iş bulma olanakları ile mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu durumlarına ait değerlendirmelerinin iyileşmesinden kaynaklanmaktadır.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

TEMMUZ 2011 - SAYI 13

Kaynak: TÜİK, 2011.

BİNA İNŞAATI MALİYET ENDEKSİ

2011 YILI II. DÖNEM

- ❑ Bina İnşaatı Maliyet Endeksi bir önceki döneme göre % 4,35 arttı.
- 2011 yılı ikinci döneminde **bir önceki döneme** göre işçilik endeksi % 2,34 ve malzeme endeksi % 4,96 artış göstermiştir.
- 2011 yılı ikinci döneminde **bir önceki yılın aynı dönemine** göre işçilik endeksi % 6,49 ve malzeme endeksi % 14,76 artış göstermiştir.
- 2010 yılı ikinci döneminde, toplamda bir önceki döneme göre % 0,36, bir önceki yılın son dönemine göre % 3,86, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 4,50 ve dört dönem ortalamalara göre ise %1,64 artış göstermişti.

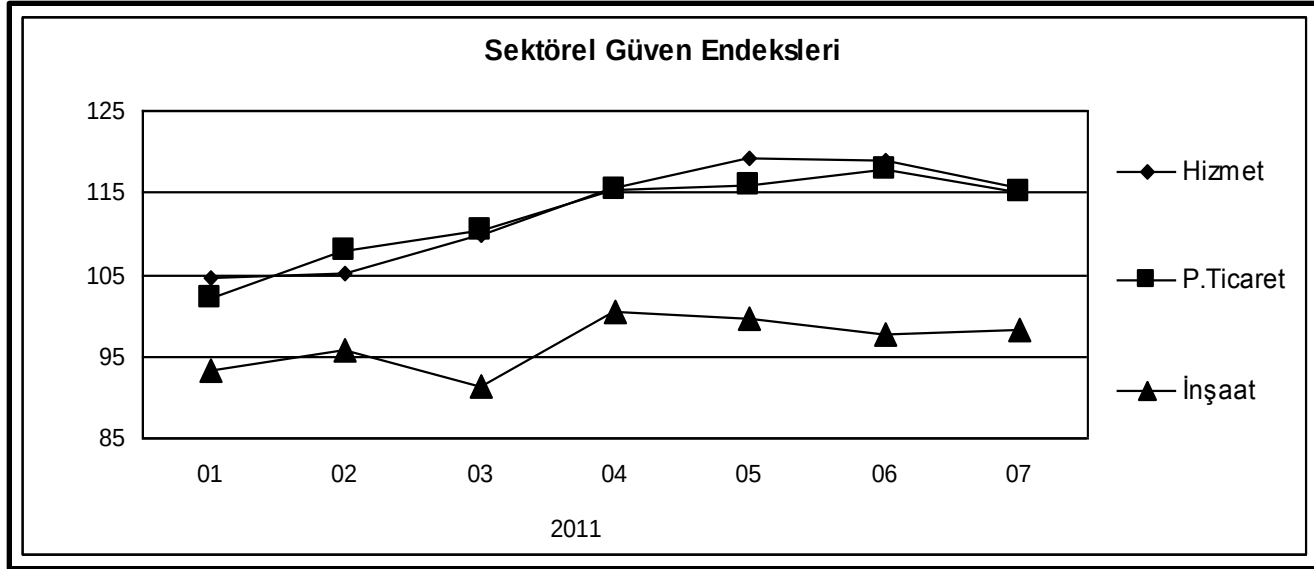
TEMMUZ 2011 – SAYI 13

Kaynak: TÜİK, 2011i.

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ - TEMMUZ 2011

- 2011 Temmuz ayında hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endeksleri azalırken, inşaat sektörü güven endeksi arttı

- Hizmet Sektörü Güven Endeksindeki düşüş**, gelecek üç ayda hizmetlere olan talep; **Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksindeki düşüş** ise, mevcut mal stok seviyesi ve gelecek üç ayda iş hacmi (satışlar) değerlendirmelerinin kötüleşmesinden kaynaklanmaktadır.
- İnşaat Sektörü Güven Endeksindeki artış** ise alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi değerlendirmelerinin iyileşmesinden kaynaklanmaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011j.

TURİZM İSTATİSTİKLERİ - 2011 YILI II. DÖNEM

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

- ❑ **Turizm geliri geçen yılın aynı dönemine göre % 17,8 arttı.**
 - Nisan, Mayıs ve Haziran aylarından oluşan II. Dönemde turizm geliri, geçen yılın aynı dönemine göre % 17,8 artarak 5.372.189.266 \$ oldu. Turizm gelirinin % 83,5'i yabancı ziyaretçilerden, % 16,5'i ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.
 - Ziyaretçiler, seyahatlerini kişisel veya paket tur ile gerçekleştirmektedir. Bu dönemde yapılan harcamaların 4.215.516.489 \$'ını kişisel, 1.156.672.777 \$'ını ise paket tur oluşturmaktadır.
 - 2011 II. dönemde **kişi başına ortalama harcama 575 \$'dır.** Bu dönemde yabancıların ortalama harcaması **528 \$**, yurtdışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ortalama harcaması ise **1.061 \$'dır.**
- ❑ **Ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı dönemine göre % 11,5 arttı.**
 - 2011 yılı II. Dönemde ülkemizden çıkış yapan ziyaretçi sayısı 9.338.076 kişidir. Bunun 8.503.837 kişisini yabancı, 834.239 kişisini ise yurtdışında ikamet eden vatandaşlar oluşturmaktadır.

Kaynak: TÜİK, 2011k

TURİZM İSTATİSTİKLERİ - 2011 YILI II. DÖNEM

- ❑ **Turizm gideri geçen yılın aynı dönemine göre % 13,4 arttı.**
 - Yurtiçinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşlarımızın harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı dönemine göre % 13,4 artarak 1.325.688.593 \$ olmuştur. Bunun 1.215.970.351 \$'ı kişisel, 109.718.242 \$'ı ise paket tur harcamalarıdır. Yurt dışını ziyaret eden 1.885.979 vatandaşın kişi başı ortalama harcaması 703 \$'dır.

❑ Dönemsel turizm geliri ve gideri, 2010-2011

Yıl / Dönem	Turizm geliri (\$)	Çıkış yapan ziyaretçi sayısı	Kişi başı ortalama harcama (\$)	Turizm gideri (\$)	Yurtiçi ikametli vatandaş sayısı	Kişi başı ortalama harcama (\$)
2010 II. Dönem	4 558 849 846	8 373 407	544	1 169 245 581	1 712 072	683
2011 II. Dönem	5 372 189 266	9 338 076	575	1 325 688 593	1 885 979	703
2011 Nisan	1 315 173 962	2 279 409	577	419 526 614	610 062	688
2011 Mayıs	1 874 845 343	3 265 347	574	437 913 168	622 457	704
2011 Haziran	2 182 169 961	3 793 320	575	468 248 811	653 460	717

Kaynak: TÜİK, 2011k.

KIRMIZI ET ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ - MAYIS 2011

❑ Toplam kırmızı et üretimi 47 467 ton

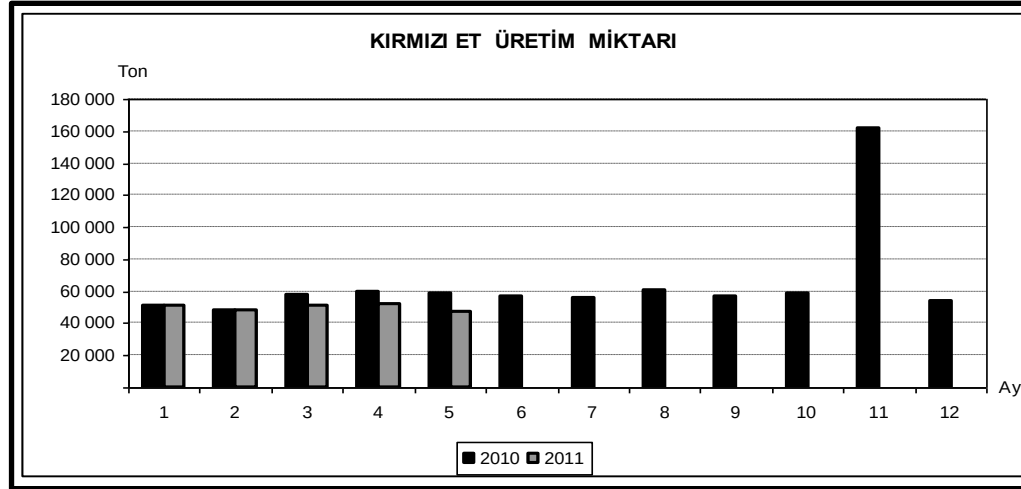
- Toplam kırmızı et üretimi, bir önceki aya göre % 8,4 oranında azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre % 19,6 oranında azaldı.

❑ Sığır eti üretimi 38 374 ton

- Sığır eti üretimi, bir önceki aya göre % 14,5 oranında azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre % 23,4 oranında azaldı.

❑ Koyun eti üretimi 7 395 ton

- Koyun eti üretimi, bir önceki aya göre %30,3 oranında artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre %3,8 oranında arttı.

Kaynak: TÜİK, 2011m

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ - HAZİRAN 2011

❑ 2011 Haziran ayında ithalat % 41,7 arttı

- 2011 yılı Haziran ayında, 2010 yılının aynı ayına göre ihracat % 19,3 artarak 11 388 milyon dolar, ithalat % 41,7 artarak 21 586 milyon dolar olarak gerçekleşti. Aynı dönemde dış ticaret açığı 5 690 milyon dolardan, 10 198 milyon dolara ulaştı.
- 2010 Haziran ayında % 62,6 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2011 Haziran ayında % 52,8'e geriledi.

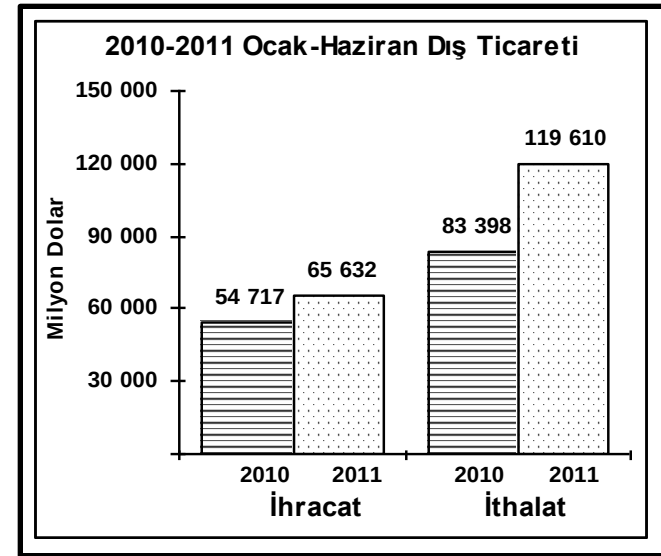
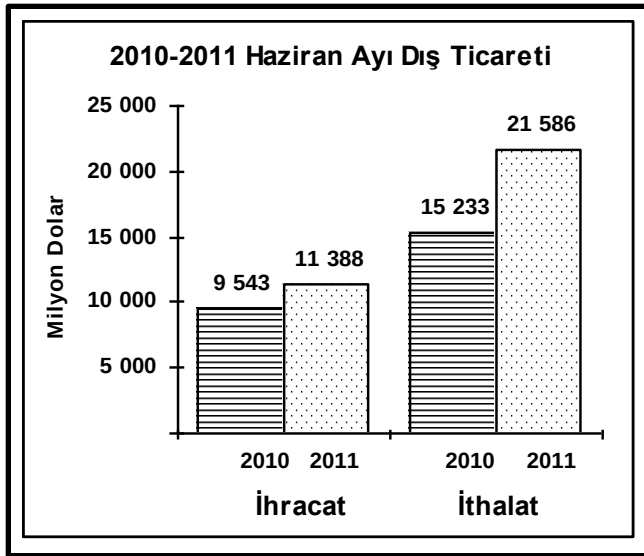
❑ En çok ihracat Almanya'ya

- Bu ülkeye yapılan ihracat 2010 Haziran ayına göre % 40,2 artarak 1 182 milyon dolar olurken, Almanya'yı sırasıyla İtalya (725 milyon dolar), İngiltere (673 milyon dolar), Irak (667 milyon dolar) ve Fransa (576 milyon dolar) takip etti.
- 2010 Haziran ayında % 43,8 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2011 Haziran ayında % 48,3'e çıktı. AB'ye yapılan ihracat, 2010 yılının aynı ayına göre % 31,6 artarak 5 499 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK, 2011p.

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ - HAZİRAN 2011

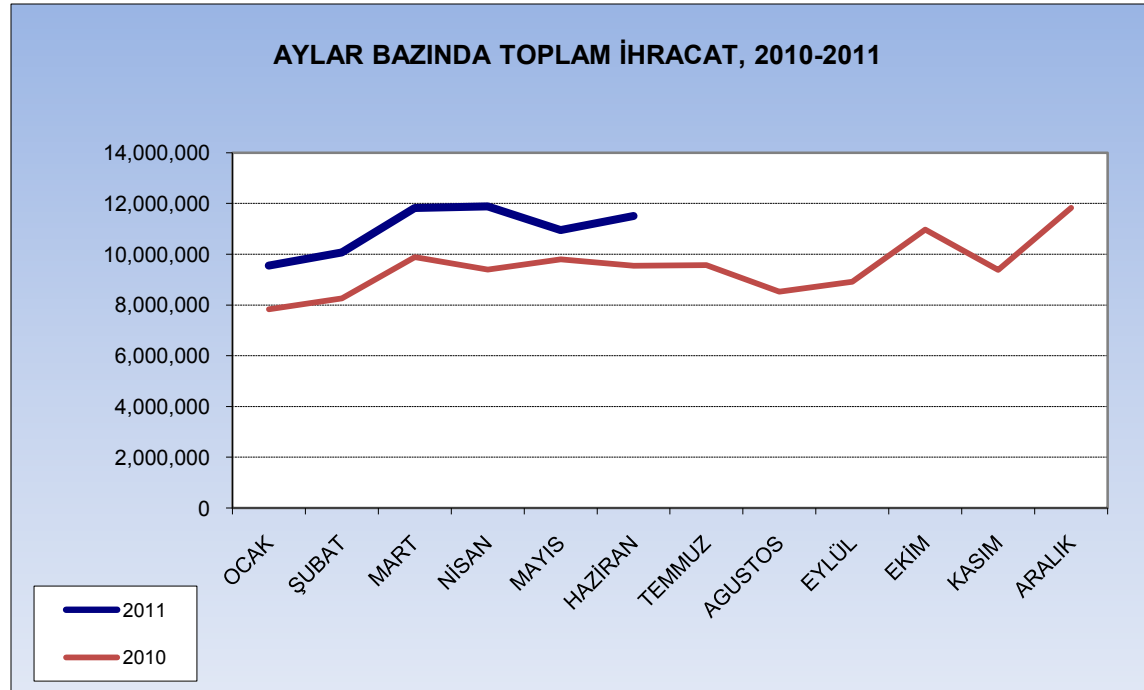
- Almanya ithalatta da, ilk sırada yer aldı. Bu ülkeden yapılan ithalat % 58,7 artarak 2 197 milyon dolar olarak gerçekleşti. Almanya'yı sırasıyla Çin (1 980 milyon dolar), Rusya Federasyonu (1 813 milyon dolar) ve ABD (1 487 milyon dolar) izledi.
- 2011 Haziran ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, *motorlu kara taşıtları ve aksam parçaları* (1 374 milyon dolar) olurken; bu faslı *"kazanlar, makina ve cihazlar, aletler ve bunların aksam-parçaları"* (1 029 milyon dolar), *"demir ve çelik"* (919 milyon dolar), *"örme giyim eşyası ve aksesuarları"* (788 milyon dolar) ve *"elektrikli makina ve cihazlar, bunların aksam-parçaları"* (669 milyon dolar) izledi.

Kaynak: TÜİK, 2011n.

İHRACAT – HAZİRAN 2011

AYLAR BAZINDA TOPLAM İHRACAT, 2010-2011

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

Kaynak: TİM, 2011a.

İHRACAT - HAZİRAN 2011

İHRACATIMIZDA İLK 20 ÜLKE, (Bin \$)

	ÜLKE	İHRACAT	PAY, %
1	ALMANYA	1,191,426.30	10.35
2	İTALYA	746,250.02	6.49
3	BİRLEŞİK KRALLIK	669,689.62	5.82
4	IRAK	666,395.15	5.79
5	FRANSA	586,056.15	5.09
6	RUSYA FEDERASYONU	485,094.36	4.22
7	İSPANYA	379,884.49	3.30
8	SUUDI ARABISTAN	354,405.22	3.08
9	ABD	322,609.20	2.80
10	HOLLANDA	318,206.36	2.77
11	İRAN	317,725.50	2.76
12	ROMANYA	247,580.28	2.15
13	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	238,618.74	2.07
14	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	229,111.84	1.99
15	MISIR	227,971.95	1.98
16	ISRAİL	227,387.19	1.98
17	BELÇİKA	209,064.16	1.82
18	YUNANİSTAN	187,264.37	1.63
19	AZERBAYCAN-NAHCIVAN	179,837.35	1.56
20	POLONYA	146,766.91	1.28
	İlk 20 Toplam	7,931,345	68.93
	Genel Toplam	11,506,674	100.00

Kaynak: TİM,2011a.

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

HAZİRAN AYI SEKTÖREL İHRACAT 2010 - 2011

(Bin \$)

SEKTÖRLER	2010	2011
I. TARIM	1,067,797	1,370,648
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	766,364	965,721
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	318,400	476,937
Yaş Meyve ve Sebze	163,722	138,950
Meyve Sebze Mamulleri	80,836	87,735
Kuru Meyve ve Mamulleri	73,734	90,065
Fındık ve Mamulleri	84,262	116,546
Zeytin ve Zeytinyağı	12,508	14,268
Tütün	30,357	37,639
Kesme Çiçek	2,547	3,580
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	63,212	126,231
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	63,212	126,231
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	238,220	278,697
II. SANAYİ	7,775,847	9,765,331
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	725,963	946,328
Tekstil ve Hammaddeleri	529,427	678,981
Deri ve Deri Mamulleri	99,752	133,739
Halı	96,784	133,607
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,044,435	1,463,427
C. SANAYİ MAMULLERİ	6,005,449	7,355,576
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1,165,113	1,483,460
Otomotiv Endüstrisi	1,424,192	1,799,137
Gemi ve Yat	187,045	121,150
Elektrik - Elektronik	793,766	853,264
Makine ve Aksamları	546,219	764,531
Demir ve Demir Dışı Metaller	472,669	620,431
Demir Çelik Ürünleri	1,060,956	1,306,696
Çimento ve Toprak Ürünleri	263,926	281,749
Değerli Maden ve Mücevherat	85,998	117,794
Diğer Sanayi Ürünleri	5,565	7,364
III. MADENCİLİK	343,901	370,694
TOPLAM	9,187,544	11,506,674

Kaynak: TİM,2011a.

TRC2 BÖLGESİ`NDE EKONOMİK GÖRÜNÜM

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ – HAZİRAN 2011

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

- NUTS2 düzeyinde 26 bölge içinde TÜFE'nin aylık bazda **en yüksek artış** gösterdiği bölge **TRA1 (Erzurum, Erzincan, Bayburt) (% -0,04)** olmuştur
- **TRC2 (Diyarbakır, Şanlıurfa)** bölgesindeki değişim % - **1.01** olmuştur.
- Aralık ayına göre en yüksek artış **TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) (% 4,59)** bölgesinde,
- Geçen yılın aynı ayına göre en yüksek artış **TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) (%8,30)** bölgesinde,
- On iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış **TRA2 (Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan) (% 8,14)** bölgesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011a.

TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ - HAZİRAN 2011

İstatistiki Bölgelere Göre Tüketici Fiyatları Endeksi ve Değişim Oranı (%) (2003=100)

İstatistiki bölge	Bir önceki aya göre değişim oranı	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	Oniki aylık ortalamalara göre değişim oranı
	(Haziran 2011)	(Haziran 2011/Aralık 2010)	(Haziran 2011/Haziran 2010)	(01.07.2010-30.06.2011 / 01.07.2009-30.06.2010)
TÜRKİYE	- 1.43	3.43	6.24	6.47
TRC2	- 1.01	2.66	7.80	7.56

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

Kaynak: TÜİK, 2011a.

İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 2010

❑ İşgücüne katılma oranı

- İşgücünün önemli bir göstergesi olan işgücüne katılma oranı, 2010 hanehalkı işgücü araştırması yıllık sonuçlarına göre Türkiye genelinde % **48,8** olarak tahmin edilmiştir.
- Model çalışması sonucuna göre; işgücüne katılma oranının en yüksek olduğu iller sırasıyla, Rize (% 61,8), Artvin (% 60,8) ve Burdur (% 59,1) olarak tahmin edilmiştir.
- İşgücüne katılım oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla, **Diyarbakır (% 31,8)**, Siirt (% 33,3) ve **Şanlıurfa (% 35,5)**'tir.

❑ İstihdam oranı

- 2010 yılında Türkiye genelinde istihdam oranı % **43** olarak tahmin edilmiştir.
- İstihdam oranının en yüksek olduğu iller yine sırasıyla, Rize (% 58,1), Artvin (% 57,3) ve Gümüşhane (% 55,4) olarak tahmin edilmiştir.
- İstihdam oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla, **Diyarbakır (% 27,5)**, Siirt (% 29,1) ve **Şanlıurfa (% 31,1)** olarak tahmin edilmiştir.

Kaynak: TÜİK, 2011m.

İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 2010

❑ İşsizlik oranı

- 2010 yılında Türkiye genelinde işsizlik oranı % **11,9** olarak tahmin edilmiştir.
 - Model çalışması sonucuna göre; işsizlik oranının en yüksek olduğu iller sırasıyla, Adana (% 19,1), Hakkari (% 17,4) ve Van (% 17,2) olarak tahmin edilmiştir.
 - İşsizlik oranının en düşük olduğu iller ise sırasıyla, Bayburt (% 4,7), Artvin (% 5,7) ve Gümüşhane (% 5,8) olarak tahmin edilmiştir.
- ❑ **Diyarbakır**'da işsizlik oranı (% **13,5**), **Şanlıurfa**'da (% **12,4**) olarak tahmin edilmiştir.

Hanehalkı İşgücü Araştırması – 2010 Bölgesel Sonuçlar

	İşgücü		İstihdam		İşsiz		İşgücüne Katılma Oranı		İstihdam Oranı		İşsizlik Oranı	
	Bin						%					
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
TRC2	622	647	505	563	117	85	34.4	33.5	27.9	29.1	18.8	13.1
Türkiye	24.748	25.641	21.277	22.594	3.471	3.046	47.9	48.8	41.2	43	14	11.9

Kaynak: TÜİK, 2011m.

DİYARBAKIR SEKTÖREL İHRACAT - HAZİRAN 2011

Bin \$

Sektörler	Haziran 2010	Haziran 2011
I.TARIM	3,735	4,840
A.BİTKİSEL ÜRÜNLER	3,318	4,274
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	3,295	4,274
Yaş Meyve ve Sebze	0	0
Meyve Sebze Mamulleri	0	0
Kuru Meyve ve Mamulleri	0	0
Fındık ve Mamulleri	0	0
Zeytin ve Zeytinyağı	23	0
Tütün	0	0
Kesme Çiçek	0	0
B.HAYVANSAL ÜRÜNLER	219	220
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	219	220
C.AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	198	346
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	198	346

TEMMUZ 2011 - SAYI 13

Kaynak: TİM,2011b.

DİYARBAKIR SEKTÖREL İHRACAT - HAZİRAN 2011

Bin \$

Sektörler	Haziran 2010	Haziran 2011
II.SANAYİ	4,138	3,179
A.TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1	0
Tekstil ve Hammaddeleri	1	0
Deri ve Deri Mamulleri	0	0
Halı	0	0
B.KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	602	891
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	602	891
C.SANAYİ MAMULLERİ	3,535	2,288
Hazır giyim ve Konfeksiyon	0	38
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	437	120
Elektrik-Elektronik,Makine ve Bilişim	2,296	1,296
Makine ve Aksamları	256	111
Demir ve Demir Dışı Metaller	230	61
Demir Çelik Ürünleri	198	354
Çimento ve Toprak Ürünleri	118	308
Değerli Maden ve Mücevherat	0	0
Diğer Sanayi Ürünleri	0	0
III.MADENCİLİK	8,403	5,181
Toplam	16,276	13,200

Kaynak: TİM,2011b.

TEMMUZ 2011 - SAYI 13

ŞANLIURFA SEKTÖREL İHRACAT - HAZİRAN 2011

Bin \$

Sektörler	Haziran 2010	Haziran 2011
I.TARIM	4,416	2,934
A.BİTKİSEL ÜRÜNLER	3,549	1,349
Hububat,Bakliyat,Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1,046	726
Yaş Meyve ve Sebze	101	92
Meyve Sebze Mamulleri	2,335	531
Kuru Meyve ve Mamulleri	0.00	0.00
Fındık ve Mamulleri	0.00	0.00
Zeytin ve Zeytinyağı	0.00	0.00
Tütün	0.00	0.00
Kesme Çiçek	67	0
B.HAYVANSAL ÜRÜNLER	0.00	0.00
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	0.00	0.00
C.AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	867	1,585
Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	867	1,585

TEMMUZ 2011 - SAYI 13

Kaynak: TİM,2011b.

ŞANLIURFA SEKTÖREL İHRACAT - HAZİRAN 2011

Bin \$

Sektörler	Haziran 2010	Haziran 2011
II.SANAYİ	14,683	6,629
A.TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	769	380
Tekstil ve Hammaddeleri	756	380
Deri ve Deri Mamulleri	13	0
Halı	0	0
B.KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	823	367
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	823	367
C.SANAYİ MAMULLERİ	13,091	5,882
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	572	319
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	124	117
Elektrik-Elektronik,Makine ve Bilişim	1,688	1,593
Makine ve Aksamları	218	429
Demir ve Demir Dışı Metaller	3	17
Demir Çelik Ürünleri	2,627	38
Çimento ve Toprak Ürünleri	7,859	3,369
Değerli Maden ve Mücevherat	0	0
Diğer Sanayi Ürünleri	0	0
III.MADENCİLİK	2	96
Toplam	19,101	9,659

TEMMUZ 2011 - SAYI 13

Kaynak: TİM,2011b.

2011 HAZİRAN AYINA AİT KURULAN ve KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

Bölge İllerine Göre Dağılım

İL	2011 HAZİRAN (BİR AYLIK)									2010 HAZİRAN (BİR AYLIK)								
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
DİYARBAKIR	58	4	26	8	1	13	1	3		46	0	23	8	6	7	0	12	
ŞANLIURFA	44	2	42	10	1	4	1	12		35	5	29	2	2	1	0	13	
TÜRKİYE	4,747	110	5,472	1,317	208	1,214	189	4,433		4,167	160	4,489	1,499	426	959	186	2,784	

Kaynak: TOBB,2011.

MOTORLU KARA TAŞITLARI İSTATİSTİKLERİ

HAZİRAN 2011

İllere göre motorlu kara taşıtları sayısı, Haziran 2011 Sonu
(Motersuz (römork ve yarı römork) kara taşıtları hariç)

İl	Toplam	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyonet	Kamyon	Motosiklet	Özel Amaçlı Taşıt	Traktör
TÜRKİYE	15 539 119	7 815 311	388 067	213 918	2 504 351	726 765	2 424 616	35 181	1 430 910
Diyarbakır	100 786	43 005	6 072	1 079	18 126	6 290	7 784	380	18 050
Şanlıurfa	202 365	78 473	6 052	1 234	19 198	14 837	55 123	398	27 050

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

Kaynak:TÜİK,2011k.

KAYNAKÇA

TEMMUZ 2011 – SAYI 13

- TÜİK (2011a). “Tüketici Fiyatları Endeksi Haziran/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:136, 04.07.2011
- TÜİK (2011b). “Üretici Fiyatları Endeksi Haziran/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:137, 04.07.2011
- TÜİK (2011c). “İnşaat ciro ve üretim endeksleri 2011 1. Dönem ”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:138, 06.07.2011
- TÜİK (2011d). “Dış Ticaret Endeksleri Mayıs/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:140, 08.07.2011
- TÜİK (2011e). “Sanayi Üretim Endeksi Mayıs/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:141, 08.07.2011
- TÜİK (2011f). “Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları Haziran/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:143, 12.07.2011
- TÜİK (2011g). “Sanayi ciro ve Sipariş Endeksleri Mayıs/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:144, 12.07.2011
- TÜİK (2011h). “Hanehalkı İşgücü İstatistikleri Nisan/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:147, 15.07.2011
- TÜİK (2011ı). “Tüketici Güven Endeksi Haziran/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:148, 18.07.2011
- TÜİK (2011i). “Bina inşaatı Maliyet Endeksi 2011 2. Dönem ”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:149, 20.07.2011
- TÜİK (2011j). “Sektörel Güven Endeksleri 2011 Temmuz”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:150, 25.07.2011
- TÜİK (2011k). “Turizm istatistikleri 2011 1. Dönem ”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:151, 28.07.2011
- TÜİK (2011l). “Motorlu Kara Taşıtları İstatistikleri Haziran/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:152, 28.07.2011
- TÜİK (2011m). “İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 2010”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:129, 24.06.2011
- TÜİK (2011N). “Dış Ticaret İstatistikleri Haziran/2011”, TÜİK Haber Bülteni,Sayı:153, 29.07.2011
- TİM (2011a). “Yıllık İhracat Rakamları”,
http://www.tim.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=625&Itemid=135, 24.06.2011
- TİM (2011b). “İller Bazında Rakamlar”,
http://www.tim.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=625&Itemid=135, 24.06.2011
- TOBB (2011). “Kurulan – Kapanan Şirket İstatistikleri”, <http://www.tobb.org.tr/ist/>, 25.06.2011

KARACADAĞ

KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

“Yerel Kalkınmanın Zirvesi”

KARACADAĞ KALKINMA AJANSI
DEVELOPMENT AGENCY